ZILĀM UGUNĪM...

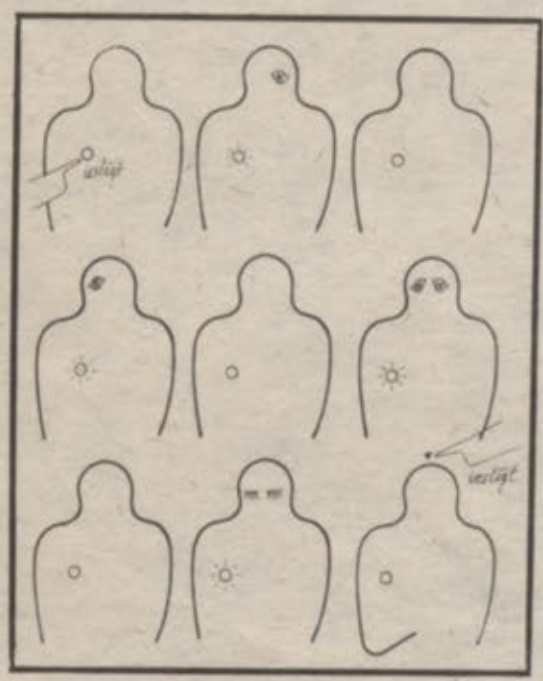

Programmējamais acu deju skolotājs un daži deju soļi tā izpildījumā.

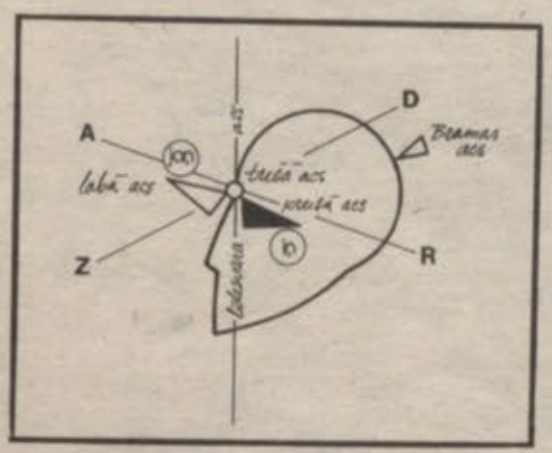

Dr. Enesera izstrādātā acu topogrāfijas shēma.

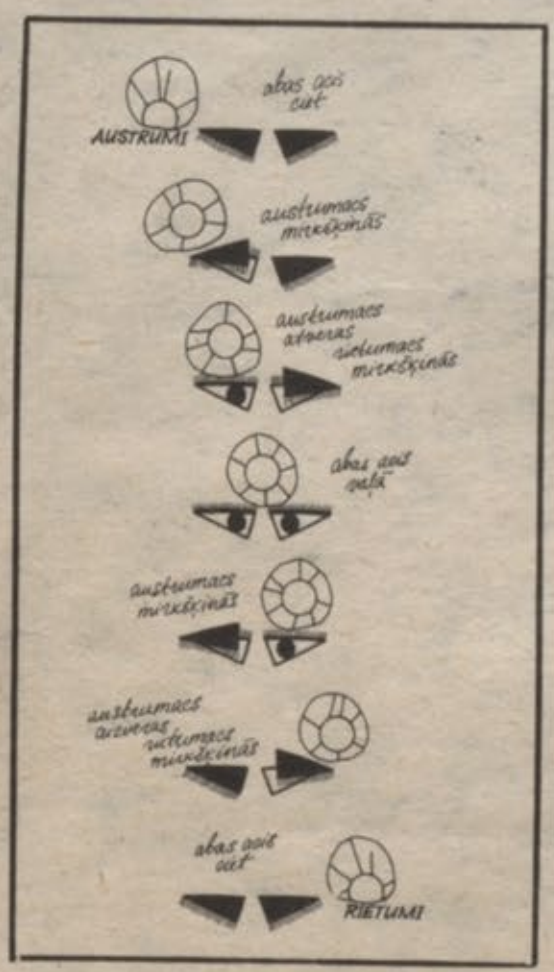

Dr. Enesera binokulārā dienas deja.

Jura Boiko zīmējumi

Acu vingrošanas pirmsākumi meklējami tālā senatnē. Sevišķi augstu attīstības pakāpi acu vingrošanā sasniedza indieši, ietverot šos vingrojumus kopējā jogas sistēmā. Pēc ķīniešu filozofijas atziņām kreisā acs atbilst elementam «iņ», labā — «jaņ». Tibetiešu lamas ir izkopuši spēju redzēt ar trešās acs palīdzību. Cilvēkam ir arī ceturtā acs, kura atrodas galvas vidū, matu «satekpunktā» (Brahmas acs). Sengrieķu acu dievietes vārds ir Irida, tai bijuši varavīksnes spārni. Dr. Enesers pārstāv acu dejošanas jaunāko — postmodernisko virzienu. Lai konkretizētu binokulāro deju teorētiskos un praktiskos principus, piedāvājam interviju, kurā piedalās divas personas — pats DOKTORS ENESERS un VĪRS AR KAROTI UN MELNU PANNU.

HARDIJS LEDIŅŠ

Tuk-tuk!

Dr. ENESERS: Lūdzu, ienāciet!

VĪRS AR K UN MP: Atvainojiet! Vai šeit notiek Dr. Enesera binokulāro deju kursu nodarbības? Ko?

Dr. E.: **Nodarbibas notiek šeit,**
Pannu, lūdzu, nolieciet,
Vienu aci atveriet,
Otru aci aizveriet,
Ieklausieties mūzikā,
Visu priekšā saka tā.

VĪRS: Kāpēc man viena acs ir jāatver un otra jāaizver?

Dr. E.: **Tāpēc, ka tā ir binokulāra deja.**

VĪRS: Binokulāra? Hm ... Es nesaprotu ... Kas tas ir?

Dr. E.: **Binokulārās vai acu dejas var dejot visi, kam ir acis un plakstiņi. Tās var dejot jebkurā vietā un stāvoklī.**

VĪRS: Vai arī ēdot var dejot binokulārās dejas?

Dr. E.: **Visērtāk tās var dejot nekustīgi stāvot, sēžot vai guļot.**

VĪRS: Jā, tas tiešām ir pilnīgs pretstats *breakdance* agresivitātei. Varbūt jūs cerat, ka binokulārās dejas kļūs par modes dejām postelektroniskajā laikmetā?

Dr. E.: **Es ar prognozēšanu nenodarbojos. Indijā dejotāju acu un plakstiņu kustības ir bijušas aktuālas visos laikmetos. Taču jūs kļūdīsities, ja domāsit, ka binokulārās dejas ir saistītas ar okultismu vai oftalmoloģiju. Ar acu ārstniecību tām ir tāds pats sakars kā mūzikas teorijai ar skaņas izplatīšanās fizikālajiem likumiem.**

VĪRS: Tātad, jūsuprāt, binokulārās dejas stāv pāri laikam?

Dr. E.: **Daži kritiķi tajās saskata gan kosmiskās tehnoloģijas ietekmi, gan asās ekoloģiskās un enerģētiskās krīzes sekas un apgalvo, ka tās iekaros *mass media* sfēru jau tuvākajā laikā. Ir skaidrs, ka pašreizējā situācija pasaulē prasa krāsi jaunu skatījumu un izvērstu redzesleņķi. Binokulārās dejas ir saistītas ar šo attieksmes maiņu.**

VĪRS: Kā tas izpaužas?

Dr. E.: **Aizveriet acis. Ko jūs redzat?**

VĪRS: Neko.

Dr. E.: **Nu, lūk!**

VĪRS: Vai drīkstu atvērt acis?

Dr. E.: **Kreiso aci atveriet, labo aci turiet ciet.**

VĪRS: Kāpēc man jāatver tieši kreisā acs?

Dr. E.: **Tāpēc, ka tā ir Rietumacs. Dejojot binokulāro dienas deju, jāņem vērā debespušu virzieni. Šis dejas laikā jānostājas ar seju pret ziemeļiem. Tad labā acs tiek saukta par Austrumaci, bet kreisā — par Rietumaci. Acu kustības šajā dejā saskaņojas ar gaismas kustību debesīs. Mākoņainā laikā un tumšās telpās šo deju var dejot, klausot savai iekšējai gaismas nojausmai, taču vēlama speciālista uzraudzība. Vasarā šī deja, protams, ir daudz garāka nekā ziemā.**

VĪRS: Bet rudenī tikpat gara kā pavasarī?

Dr. E.: **Aiz polārā loka šī deja iegūst pavisam citas dimensijas. Polārās dienas apstākļos to var dejot nedēļām, jā, pat mēnešiem ilgi.**

VĪRS: Oh! Tad tā ir pati garākā binokulārā deja, un pati garākā deja vispār, par kādu man nācies dzirdēt!

Dr. E.: **Tā gluži nav. Garāko binokulāro deju cilvēks dejo visu savu mūžu. Tā sākas bērnam piedzimstot un beidzas ar acu aizvēršanu mirušam. Šo deju katrs cilvēks uzsāk pats, bet pēdējo kustību — acis ciet — palīdz izdarīt citi.**

VĪRS: Ja jau tas viss tik vienkārši notiek pats no sevis, tad kam gan vajadzīgi šie deju kursi?

Dr. E.: **Tikai šeit, manu deju kursu nodarbībās, cilvēki sāk apzināties, ka viņi dejo, pretējā gadījumā viņi visu mūžu tikai mirkšķina acis.**

VĪRS: Tātad bez jūsu palīdzības neviens nespēj apjēgt savu acu horeogrāfiju?

Dr. E.: **Ne tik vien acu horeogrāfiju ... Tiek aizmirstas pat elementārākās acu funkcijas. Kad jūs pēdējo reizi raudājāt?**

VĪRS: Ā ... Jā ... Atceros, tas bija pagājušajā rudenī. Es stāvēju mežā aiz egles, garām gāja Pilcebrehers un meta man ar asaru gāzes granātu ...

Dr. E.: **Nu, lūk, lai jūsu acis atcerētos savas dabiskās funkcijas, bija nepieciešami mākslīgi kairinātāji. Binokulārās dejas bez kādas varmācības, vienīgi pateicoties jūsu labai gribai un pacietībai, atgādina acim ne vien to fiziskās, bet arī garīga, ētiska un sociāla rakstura iespējas.**

VĪRS: Acu plakstiņu sociāla plastika?

Dr. E.: **Sen zināms, ka acis spēj izteikt vairāk nekā vārdi.**

VĪRS: Tātad, jūsuprāt, videomāksla ir pāraka par literatūru?

Dr. E.: **Labo aci turiet ciet,**
Tikai kreiso mirkšķiniet,
Rokas sānis izstiepiet,
Lēnām sevi šūpojiet.

VĪRS: Kāpēc man jāšūpojas? Sarunas sākumā jūs aizrādījāt, ka binokulārās dejas dejo galvenokārt nekustīgi sēžot, stāvot vai guļot.

Dr. E.: **Lēna šūpošanās, kā arī lēna galvas atliekšana un noliekšana ir īpašs binokulāro deju elements, kas nodrošina skatiena kustības ritmisku projekciju kosmiskā plaknē. Šie elementi satur transcendentālu komunikāciju potences, bet pagaidām vēl maz apgūti. Tos varētu saukt par binokulāro deju sarežģītākajām figūrām.**

VĪRS: Mm ... jā ... Es it kā nojaušu, par ko jūs runājat, bet nevaru apgalvot, ka tas man būtu arī saprotams ... Vai jūs nepastāstītu par primitīvākiem šo deju modeļiem?

Dr. E.: **Primitīvākiem? Binokulārās dejas nevar būt primitīvas! Primitīvas var būt vienīgi žokļu dejas. Bet tā nav manas darbības sfēra.**

VĪRS: Atvainojiet! Negribēju jūs aizskart! Es tikai iedomājos, ko varēšu pastāstīt savai draudzenei, kad viņa man vaicās, kas ir binokulārās dejas?

Dr. E.: **Savai draudzenei jūs varat iemācīt binokulāro deju četrām acīm, kuru dejo divatā bezvēja apstākļos. Katra dejotāja uzdevums — sajust sava partnera skropstu vēdas.**

VĪRS: Vai šī deja atbilst binokulāro deju erotiskajam vai meteoroloģiskajam līmenim?

Dr. E.: **Šī deja izstrādāta sadarbībā ar Nebijušu Sajūtu Restaurēšanas Darbnīcas Absolūtas Nesaprašanās Intīmo Laboratoriju.**

VĪRS: Tā ... Kā jūs teicāt ...? Kā to sauc ...? Vēlreiz, doktor, lūdzu, mani atvainot. Es nespēju paturēt prātā visus nosaukumus, kādus jūs minējāt, kur nu vēl deju soļus, kādus rādījāt ... Varbūt šeit, pie jums, es varētu iegādāties dažas binokulāro deju programmas savam skaitļotājam un tad tā vadībā iemācīties, piemēram ... piemēram, to pašu «Absolūtās nesaprašanās intīmo deju»?

Dr. E.: **Vai varat uz brīdi man iedot savu pannu un karoti?**

VĪRS: Lūdzu!

Dr. E.: **Vienu aci atveriet! *Pammm!***
Otru aci aizveriet! *Pamm!*

ACU DEJAS

MEDICĪNA VAI MĀKSLA?